

በዓለም አቀፍ ደረጃ የኮሮና ቫይረስ በሽታ (ኮቪድ -19) ስርጭት

- በዓለም የጤና ድርጅት ሪፖርት መሰረት እስከ መጋቢት 2/2012 ይህ መረጃ እስከ ተጠናክረበት ጊዜ ድረስ በዓለም አቀፍ ደረጃ በቫይረሱ የተያዙ ሰዎች ቁጥር አንድ መቶ አስራ ሶስት ሺህ ስምንት መቶ ሀምሳ አንድ (113,851) ሲሆን አራት ሺህ አስራ አምስት (4,015) ሰዎች በቫይረሱ ምክንያት ህይወታቸው አልፏል።
- በቫይረሱ የተያዙ ሰዎች ያሏቸው መሆኑን አንድ መቶ አስር (110) ሀገራት ውስጥ ሪፖርት አድርገዋል።

በሀገር ዓቀፍ ደረጃ በመካሄድ ላይ ያለ የዝግጅት ሁኔታ

- በሁሉም ወደ ሀገር መግቢያ ጣቢያዎች አምስት መቶ ሃያ አንድ ሺህ ሰባት መቶ ዘጠና አምስት (521,795) በሙቀት መለያ (ኢቦላና ኮቪድ-19 በማጣመር) አልፏል።
- በቦሌ አውሮፕላን ማረፊያ በ7ቱ መግቢያዎች ሁለት መቶ ዘጠና ዘጠኝ ሺህ ዘጠኝ መቶ ዘጠና ሰባት (299,997) በሙቀት መለያ ያለፉ ሲሆን ከነዚህ ውስጥ ሰባት ሺህ አንድ መቶ አስራ ሶስት (7,113) በሽታውን ሪፖርት ካደረጉ ሃገራት የመጡ ናቸው።
- በሽታውን ሪፖርት ከተደረገባቸው አገራት የመጡ ተጓዦች የጤና መረጃ ቅጽ ከመሙላታቸው በተጨማሪ ባሉበት ቦታ ለ14 ቀናት የሚደረግ የጤና ክትትል ተደርጎላቸው ያጠናቀቁ አንድ ሺህ ሁለት መቶ ሃያ አራት (1224) ክትትል ተደርጎላቸው ያጠናቀቁ ናቸው። በአሁኑ ሰዓት ዘጠኝ መቶ ሰባ አራት (974) የሚሆኑት ደግሞ የጤና ክትትል ላይ ይገኛሉ።
- ከጥር 15/2012 ጀምሮ እስካሁን ድረስ ሃምሳ አራት (54) የበሽታው ተመሳሳይ ምልክቶች በማሳየታቸው እና በሽታውን ሪፖርት ያደረጉ አገራት የጉዞ ታሪክ የነበራቸው ስለሆነ በተለያዩ ጊዜ በለይቶ መቆያ ማእከል እንዲቆዩ ተደርጎ አርባ ዘጠኝ (49) የላብራቶሪ ምርመራ ውጤታቸው ከቫይረሱ ነጻ መሆናቸው በመረጋገጡ ወደ ሕብረተሰቡ እንዲቀላቀሉ ተደርጓል። በአሁኑ ወቅት አምስት (5) የበሽታውን ምልክት ያሳዩ ግለሰቦች በለይቶ ማቆያ ሆነው የለቦራቶሪ ምርመራ ውጤቱን በመጠባበቅ ላይ ይገኛሉ።
- ከዚህ በፊት በኢንስቲትዩቱ ላቦራቶሪ ለኮቪድ-19 ምርመራ ተደርጎላቸው ከቫይረሱ ነጻ ከሆኑት ናሙናዎች ውስጥ 45 በመቶው በድጋሚ ወደ ደቡብ አፍሪካ ተልከው ውጤቱ ተመሳሳይ መሆናቸው ተረጋግጧል።

- ተጨማሪ ለኮቪድ-19 ምርመራ የላቦራቶሪ ግብዓቶች ከሲዲሲ አሜሪካ ተሰጥቷል።
- ከመገናኛ ብዙኃን ሃፊዎች ጋር ስለ ኮቪድ-19 በፕሬስ ሴክራታሪያት ሃላፊ በአቶ ንጉሱ ጥላሁን የተመራ ውይይት ተካሂዷል።
- ለጤና ሙያ ማህበራት ስለ ኮቪድ-19 የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠና የተሰጠ ሲሆን ለፌደራል እና የጤና ሚኒስቴር ተጠሪ መስሪያ ቤቶች የህዝብ ግንኙነት ባለሙያዎች ስልጠና በመስጠት ላይ የሚገኝ ሲሆን ለሀይማኖት ተቋማት፣ ለታዋቂ ግለሰቦች፣ ለኪነ

ጥበብ ባሙያዎች፣ ለሴቶችና ወጣቶች ማህበራት ደግሞ ስልጠና ለመስጠት ዝግጅቱ ተጠናቋል።

- የተጠናከረ የማህበረሰብ ንቅናቄ ተጠናክሮ ቀጥሏል።
- የፕላን ኢትዮጵያ በክልሉ ለሚገኙ ሰራተኞቻቸው የግንዛቤ ማስጨበጫ በክልል የህብረተሰብ ጤና አደጋዎች ቁጥጥር በኩል እየተሰጠ ይገኛል።

ሕብረተሰቡ ከዚህ በፊት ማንኛውንም በሽታ ለመከላከል ሲጠቀምባቸው የነበረውን የበሽታ መከላከያ መንገዶች ችላ ሳይል አጠናክሮ እንዲቀጥል እንመክራለን።

ማለትም

- የእጅ ንጽህና በውሃ እና ሳሙና አዘውትሮ መታጠብ
- ለእጅ ንጽህና መጠበቂያ የሚሰሩ አልኮል ነክ ምርቶችን አዘውትሮ መጠቀም
- ባልታጠበ እጅ አይን፣ አፍንጫ እና አፍን አለመንካት
- ቫይረሱን ሪፖርት ከተደረገባቸው አገሮች የመጡ ተጓጉኞች ሆነው የበሽታውን ምልክት ከሚያሰዩ ሰዎች ጋር ንክኪ አለማድረግ በተጨማሪም ከ 1-2 ሜትር ርቀት መጠበቅ
- ስለበሽታው በቂ መረጃ በማግኘት መተግበር ይገኙበታል።

የኮቪድ-19 በሽታ አሳሳቢ ደረጃ በደረሰበት በዚህ ጊዜ በተለይም ማንኛውም ህመም ያለባችሁ ተጓጉኞች በሽታው ሪፖርት ወደ አደረጉ አገራት የምታደርጓቸውን ጉዞዎች ወይም በተለያዩ ዘርፎቻቸው በሽታው ካለባቸው ሀገራት ወደ ሀገር ውስጥ እዲገቡ የምታደርጉ አካላት ጉዞውን እንድታዘገዩ ቢቻል እንድታቋርጡ ይመክራል። ማንኛውም ተጓጉኞች በምትሄዱበት ሀገራት ሁሉ ተገቢውን ጥንቃቄ እንድታደርጉ እናሳስባለን።

የኮሮና ቫይረስ በሽታ (ኮቪድ-19) ካለባቸው አገሮች የመጡ ከሆነ

- በአገራችን መግቢያ እና መውጫ ቦታዎች የሚደረገውን የልዩታ አገልግሎት ማግኘትዎን ያረጋግጡ
- ስለነበርዎት ጉዞ የተሟላ እና ትክክለኛ መረጃ እንዲሁም በሀገር ውስጥ ስለሚጠቀሙት አድራሻ መስጠቶን አይዘንጉ
- እራስዎን ከሌሎች ሰዎች እና ከቤተሰብ አባላት ለ14 ቀናት በማግለል ጤናዎን ይከታተሉ!
- በየዕለቱ የጤናዎትን ሁኔታ ለመከታተል ለሚደውሉ ባለሙያዎች ትክክለኛ መረጃ በመስጠት ይተባበሩ!
- ትኩሳት፣ ሳልና የመተንፈስ ችግር ካጋጠመዎት ላስቸኳይ የህክምና እርዳታ 8335 ይደውሉ፤
- በሚያስሉበት እና በሚያስነጥሱበት ጊዜ አፍና አፍንጫዎትን ክንድዎን በማጠፍ ወይም በሶፍት ይሸፍኑ፤ እጅዎን በሳሙናና በውሃ ይታጠቡ!

ትኩረት መደረግ ያለባቸው ጉዳዮች

- የኮሮና ቫይረስ በሽታ ነጭ ጥቁር የቆዳ ቀለም ሳይለይ ሁሉንም የሰው ዘር የሚያጠቃ በሽታ ነው።
- አስካሁን የተረጋገጠ መድሐኒት ወይም ክትባት የሌለው በመሆኑ ሕብረተሰቡ ይህንን በመረዳት እና የጥንቃቄ መንገዶችን በማወቅ እንዲሁም በመተግበር በሽታውን መከላከል ይኖርበታል።

- በተጨማሪም ህብረተሰቡ በሀገራችን እስከ አሁን በቫይረሱ መያዙ የተረጋገጠ ሰው አለመኖሩን አውቆ ሳይዘናጋ የበለጠ ጥንቃቄ ኢንዱያሪዎችን ኢንስቲትዩቱ ያሳስባል።
- በሽታውን ሪፖርት ካደረጉ ሀገራት የሚመጡ ሰዎች አራሳቸን ለ 14 ቀን በመለየት በበሽታው አለመያዛቸውን ሲያረጋግጡ ወደ ህብረተሰቡ እንዲቀለቀሉ እንመክራለን

ለተጨማሪ መረጃ በነፃ የስልክ መስመር 8335 ወይም በመደበኛ የስልክ ቁጥር 0118276796 ወይም በኢሜል አድራሻችን ephieoc@gmail.com በመጠቀም ማግኘት ይቻላል።

የኢትዮጵያ የህብረተሰብ ጤና ኢንስቲትዩት

መጋቢት 2/2012